

Övning Styrbjörn

Planeringskonferens 16 februari 2017

Agenda

Aktivitet	Klockslag
Övergripande om övningen	09:00 – 09:30
Förövningen	09:30 – 10:30
Simuleringsövningen	10:30 – 12:00
Lunch	12:00 – 13:00
Simuleringsövningen	13:00 – 14:00
Utvärdering	14:00 – 14:15
Summering	14:15 – 14:45
Kaffe	14:45 - 15:00

ÖVERGRIPANDE OM ÖVNING STYRBJÖRN

Inträffade händelser utmanar beredskapskraven

Övningens fokus är attentat och tidskritisk händelse

Vi övar för att stärka regionens förmåga

Bakgrund

- Regionala rådet har prioriterat ”attentat och tidskritisk händelse” som ett sakområde där Stockholmsregionens samlade förmåga behöver stärkas.
- Chefsgruppen inom Samverkan Stockholmsregionen beslutade i januari 2016 att genomföra en regional samverkansövning på detta tema.
- Chefsgruppen har också beslutat att ta fram en gemensam regional inriktning för hotnivåhöjning, attentat och tidskritisk händelse.

Övningens fokus

- Kunna agera koordinerat inom och mellan inriktande och samordnande nivå samt att tillämpa den gemensamma regionala inriktningen.
- Höja lägstanivån och säkra att hela systemet motioneras.

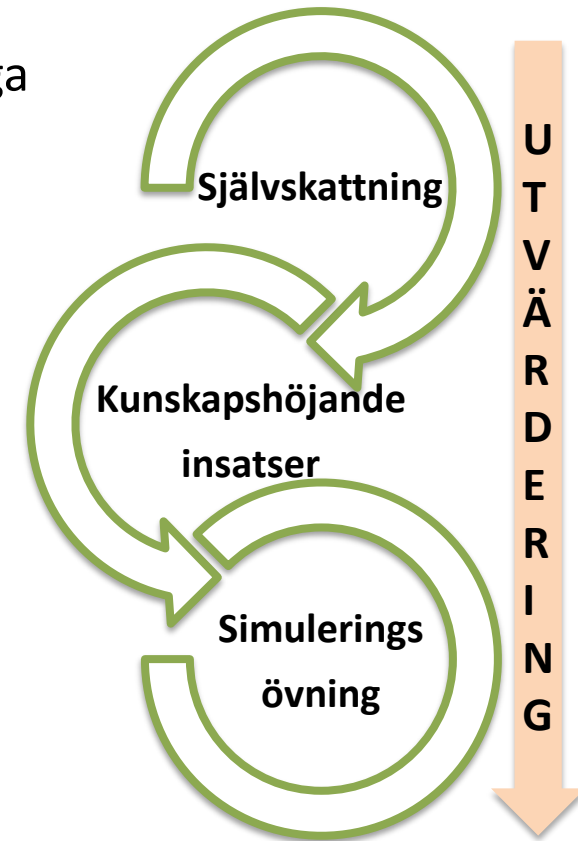
Gemensam regional inriktning

Hotnivåhöjning, attentat och tidskritisk händelse

- Samverkan Stockholmsregionen vidareutvecklar just nu en gemensam regional inriktning för attentat och tidskritisk händelse. Denna ska ses som aktörernas gemensamma uppfattning kring hur de samlat ska kunna hantera en höjd hotnivå och ett attentat/tidskritisk händelse.
- Strukturen för dokumentet kommer att vara i form av en fyrfältare i likhet med de tidigare inriktningar som tagits fram. Inriktningen innefattar även kommunikationsdimensionen.
- Praktisk tillämpning av detta dokument på inriktande såväl som samordnande nivå står i fokus för övningen.
- Framtagandet av dokumentet bedrivs i nära samverkan med aktörerna på samordnande såväl som inriktande nivå.

Övning Styrbjörn – en förmågehöjande process

- **Självskattning** som underlag till bedömning av förmåga i regionen.
- **Kunskapshöjande insatser** som säkerställer relevant kunskapsnivå för regionens samlade krisberedskapsarbete.
- En **utvecklande simuleringsövning** med tillhörande förövning, som testar samverkansförmågor och identifierar utvecklingsområden.
- **Utvärdering** säkerställer att övningsmålen har uppnåtts och pekar ut riktningen framåt.

SJÄLVSKATTNING

Att mäta förmåga

- Samverkan Stockholmsregionens målbild har brutits ned i fem huvudförmågor:

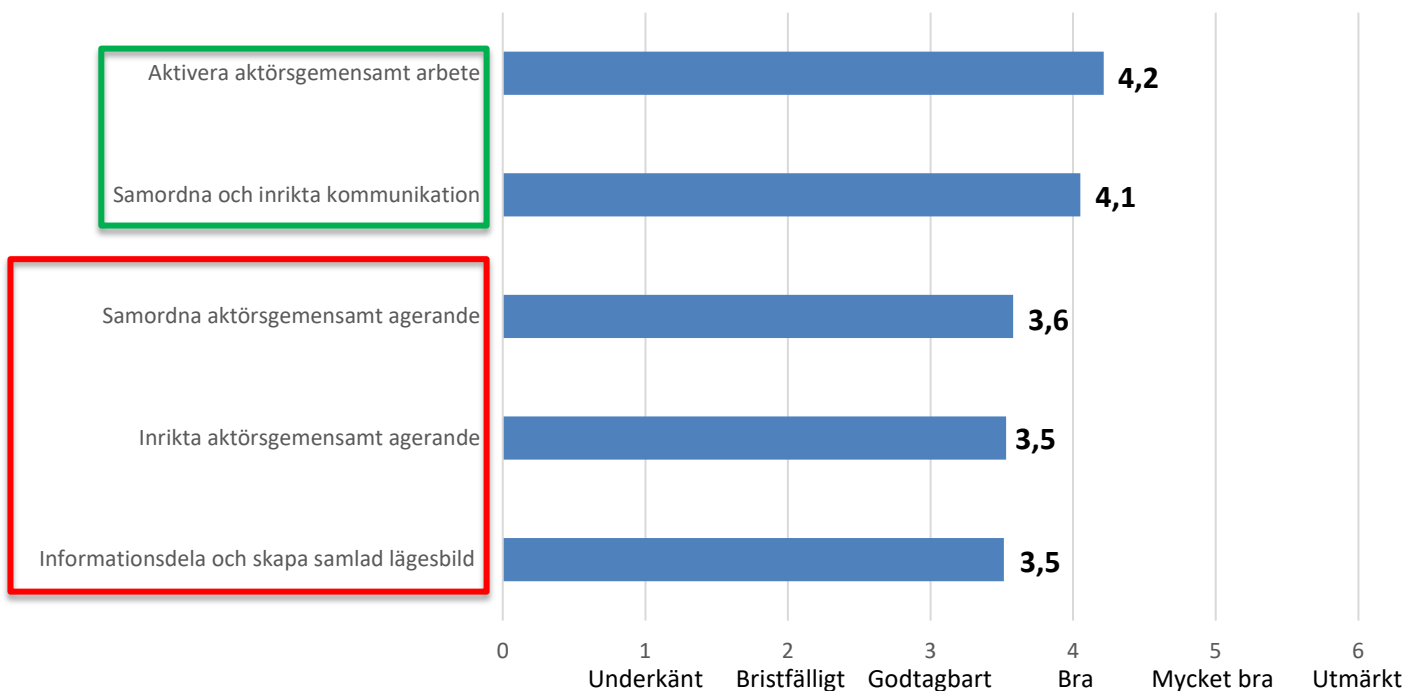
- Aktivera aktörsgemensamt arbete
- Informationsdela och skapa samlad lägesbild
- Samordna aktörsgemensamt agerande
- Inrikta aktörsgemensamt agerande
- Samordna och inrikta kommunikation

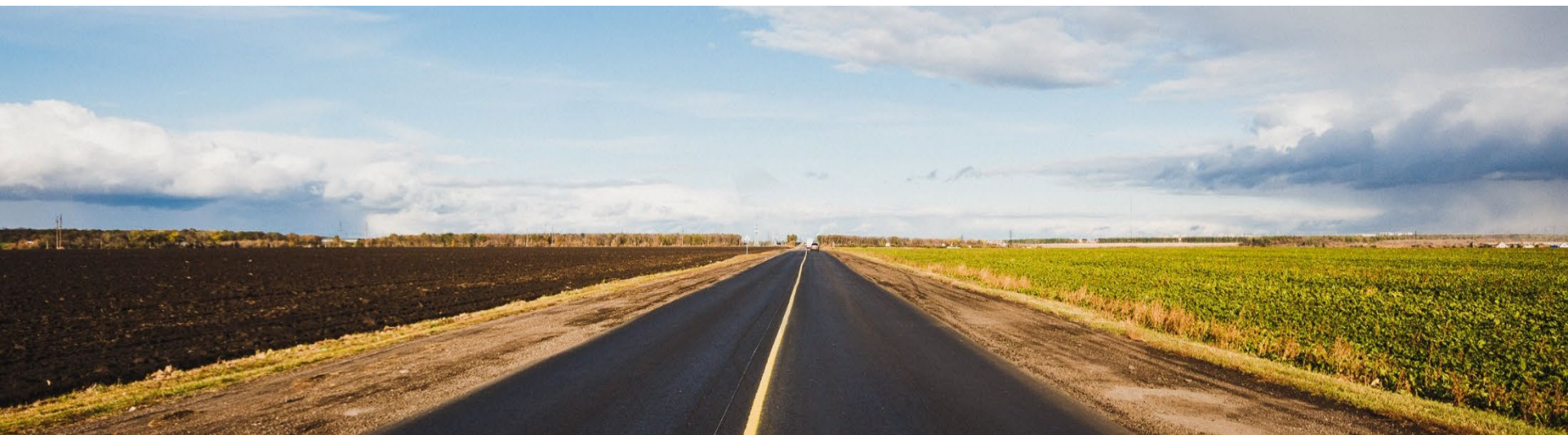
- Aktörerna får bedöma sin egen grad av förmåga utifrån huvudförmågorna som brutits ned i delförmågor.
- Första självskattningstillfället är genomfört. Ytterligare tillfällen genomförs under våren.

Resultat från självskattning hösten 2016

Övergripande resultat

Summa av Gradering efter Kategori

KUNSKAPSHÖJANDE INSATSER

Genomförda och planerade kunskapshöjande insatser

Genomförda

Workshop

- Skrivbordsövning, fokus attentat och tidskritisk händelse

Utbildningar:

- Introduktionsutbildningar
- WIS
- Rakel

Planerade*

Utbildningar

- Introduktionsutbildning Regional Samverkan vid samhällsstörningar
- WIS 28/2, 1/3, 7/3, 10/3, 14/3, 15/3, 22/3, 28/3
- Rakel (återkommer med datum)

Seminarier och Nätverksträffar

- Nätverksträff Säkerhetsskydd 9/3
- Seminarium Informationspåverkan 30/3

Interna behov efter självskattning

- Individuella aktörers förmågehöjande åtgärder

*Mer information på www.samverkanstockholmsregionen.se

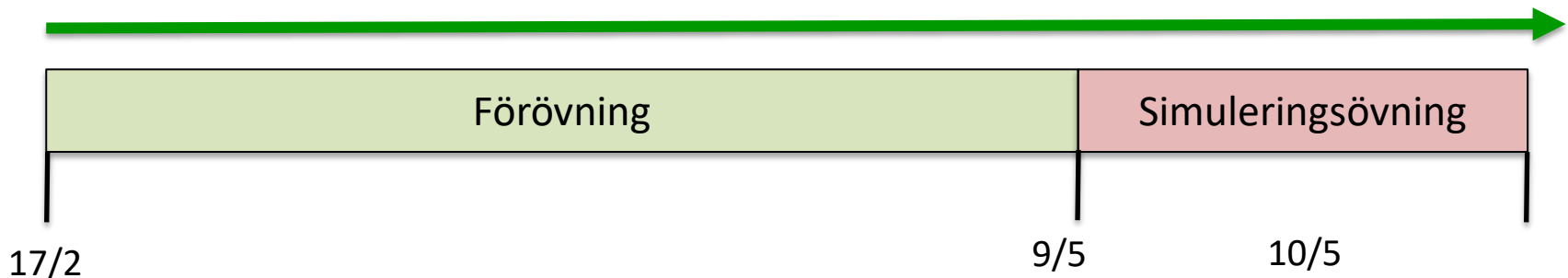

ÖVNING

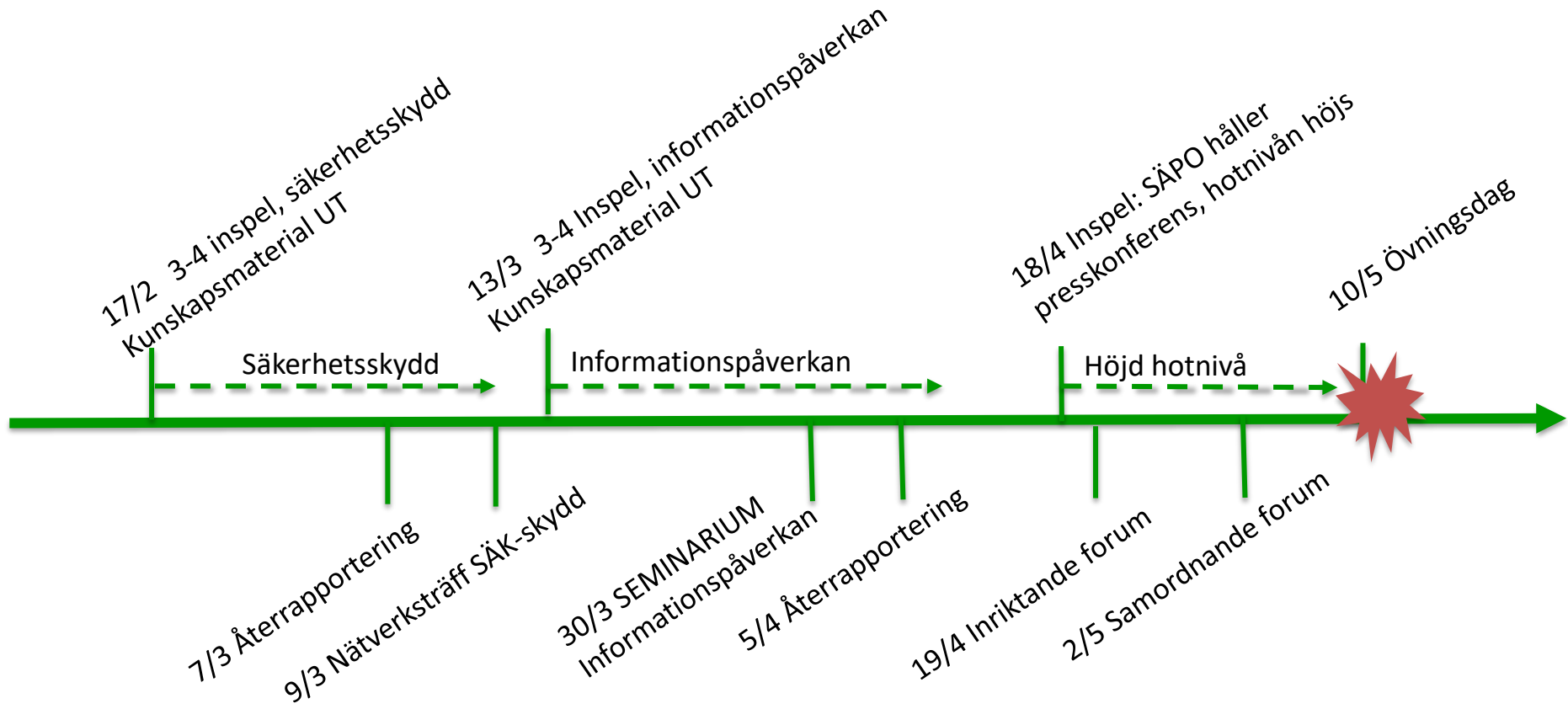
Upplägg

- Att öka kännedom och medvetenhet om **säkerhetsskydd, informationspåverkan** och **höjda hotnivåer**.
- Att aktörerna börjar analysera roller och ansvar i egen och i andras organisation.
- Att identifiera egen och gemensam förmåga att hantera attentat och tidskritiska händelser, och utifrån detta ta fram relevanta kunskapshöjande insatser i egen organisation.

- Öva de gemensamma förmågorna till samverkan
- Öva hantering av scenariot attentat och tidskritisk händelse.

Tidslinje

Agenda

Aktivitet

Övergripande om övningen

Förövningen

Simuleringsövningen

Lunch

Simuleringsövningen

Utvärdering

Summering

Kaffe

Information och diskussion

FÖRÖVNING

Imorgon startar förövningen

- 1 utskick med 2 presentationer
- Fokusområdet är säkerhetsskydd. Nästa fokusområde är informationspåverkan.
- Tydliga uppgifter och hänvisningar i utskicken.

Så här går förövning säkerhetskydd till

1)

- Ta del av kunskapsmaterial om Säkerhetskydd i en bifogad presentation.
- Ta del av inspel och diskussionsfrågor

2)

- Samla er krisgrupp eller motsvarande samt sakkunniga
- Diskutera och svara på de generella frågorna samt frågorna till 3 av de 4 inspelen. Välj de inspel som är mest relevanta för din organisation.
- Frågorna är av två typer:
  - diskussionsfrågor
  - redovisningsfrågor

3)

- Besvara de frågor som ska redovisas via övningswebben eller WIS senast 7/3.
- Skicka person(er) på nätverksträff för säkerhetskydd den 9/3.

Generella frågor säkerhetskydd

Frågor att diskutera:

- Hur hanterar ni säkerhetskydd på strategisk och operativ nivå i er organisation?
- Vad innebär ett bra säkerhetskydd för er?
- Vilka är era största förbättringsområden avseende säkerhetskydd?

Fråga att redovisa via övningswebben/WIS:

- Vad skulle nyttan vara med ett säkerhetskyddsnätverk?
- Vilka områden bör prioriteras för säkerhetskyddsnätverket?

Inspel 1 – Utslagen infrastruktur

PRESSMEDDELANDE - 170217 kl 08:24

Övningsmaterial

Natten mellan den 16 och 17 februari skedde ett haveri på Tellakomm ABs högmast i Södertälje. Masten knäcktes vid ungefär 100 meters höjd och 200 meter rasade ner. Såvitt vi vet har ingen person skadats vid händelsen.

I princip alla tjänster som sänds ut från masten ligger nere, det gäller såväl radio- som tv-kanaler. Upp emot 200 000 hushåll kan vara drabbade.

Just pågår ett arbete för att genomföra åtgärder för att få igång radio- och tv-sändningar i området. I nuläget är det mastbilar och annan utrustning på väg till Södertäljeområdet. Tellakomms hemsida uppdateras löpande med mer information.

- **Vad har ni för samhällsviktiga objekt eller verksamheter som är viktiga att prioritera ur ett säkerhetsskyddsperspektiv? (diskutera)**
Ofta är de relaterade till områdena energi, kommunikationer, transporter, eller hemlig information
- **Vad kan vara orsaker till händelsen i detta fall?**

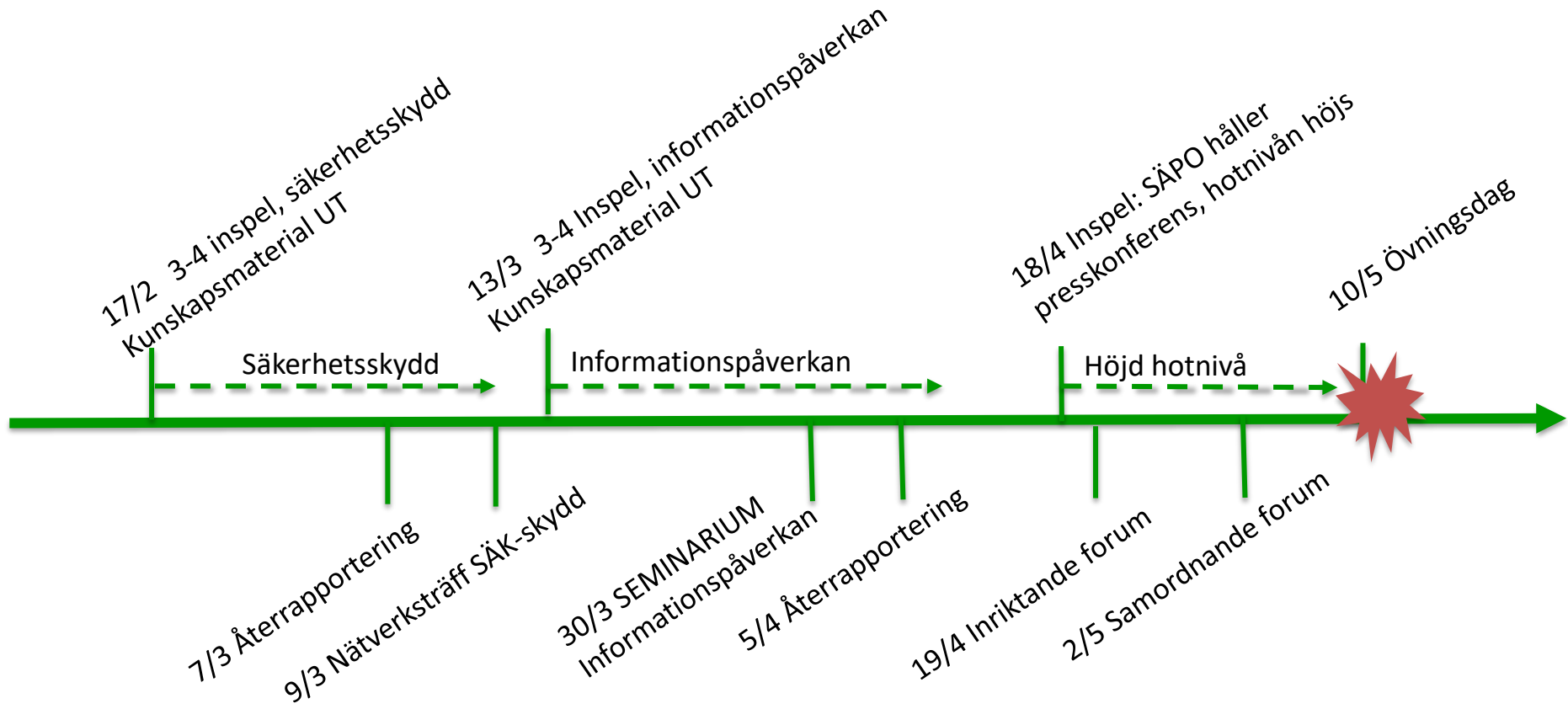
Inlogg på övningswebben

Övningswebb :

<https://samverkansthmsreg.ovning.com/>

Inlogg finns i övningspärmen

Tidslinje - förövning

Förövning omgång 3 - SÄPO höjer hotnivån

- Form: Radioklipp och pressmeddelande

Säkerhetspolischef Anders Thornberg har beslutat att höja hotnivån när det gäller terrorism riktad mot Sverige. Hotnivån har höjts ett steg från förhöjt (3) hot till högt (4) hot på en femgradig skala där nivå fem är högsta hotnivån.

Att göra:

- Förbereda organisationen utifrån den nya regionala inriktningen om Hotnivåhöjning, attentat och tidskritisk händelse (presenteras 30 mars).
- Skicka representanter till inriktande forum 19/4 och samordnande forum den 2/5.

Bikupa 1

- Hur planerar ni att förankra och genomföra förövningen?
  - Vilka vill ni ska delta?
- Vilka framgångsfaktorer, fallgropar och behov av stöd finns för att uppnå målen med förövningen?

Agenda

Aktivitet

Övergripande om övningen

Förövningen

Simuleringsövningen

Lunch

Simuleringsövningen

Utvärdering

Summering

Kaffe

Information och diskussion

SIMULERINGSÖVNINGEN

Om övningsdagen 10 maj 2017

- Tid: 9.00-19.00 (inklusive en överlämning)
- De övade sitter i egna lokaler.
- Centralt motspel, 5 avdelningar, sitter i Länsstyrelsens lokaler.
  - ✓ Blåljus
  - ✓ Trafik- och transport
  - ✓ Hälso- och sjukvård
  - ✓ Media och allmänhet
  - ✓ Övrig omvärld
- Huvudscenariot drivs framåt av med hjälp av inspel från det centrala motspelet

Vilka ska övas?

- Funktioner/personer som skulle aktiveras i händelse av ett större attentat.
- Fokus på ledningsnivån och personer med uppdrag i förhållande till samverkan på olika nivåer.
- Egna processer ska följas i så stor utsträckning som möjligt, som om det vore en verklig händelse.

Exempel på övningsmoment

- Rakel
- WIS
- Larma och genomföra en Samverkanskonferens
- Tillämpa åtgärder enligt regionala inriktningen
- Ta fram, förankra och samordna kommunikativa budskap
- Ta fram lägesbilder utifrån modellen ”fyrfältaren”
- Genomföra ett fysiskt möte

SCENARIOT

Scenario - tidslinje

SSR åtgärder

Explosion på ett pendeltåg vid Häggvik station.

Regional samverkanskonferens (aktivera, behov, inriktning, informationsdelning)

Valmöjlighet: En skjutning sker på en buss i söderort.

Regional samverkanskonferens (lägesbild, samordna budskap och kommunikation)

Området spärras av och säkras. Evakuering.
Särskild plats för omhändertagande:

- Skadade – omkomna – gods.

Stort tryck på sjukhusen. Stort skadeutfall.
Stillastående trafik. Ingen framkomlighet på E4.
Kaos i kollektivtrafiken

Sociala medier, vittnesskildringar
Stort mediatryck. Media på skadeplatsen. Informationsbehovet eskalerar. Presskonferens.
Information om nuläge.

Oro, sorg och rädsla hos allmänheten

- Föräldrar/anhöriga
- Personal
- Kommuninvånare

Oron i samhället eskalerar:

- Finns ett hot mot publika platser?
- Social oro i vissa delar av regionen
- Påverkan på kommunal verksamhet

Rykten om orsak och gärningsmän sprids

Konsekvenser

Huvuddrag i processen för att ta fram scenariot

Skillnaden mellan centrala och lokala inspel

Inspel för alla deltagande organisationer Exempel – artiklar i media, andra publika uttalanden, fakta om händelsen	Centrala inspel
Inspel riktade till en organisation eller typ av organisation och som driver huvudscenariot framåt Exempel – oroliga kommunmedborgare, samtal till räddningstjänst polis m.m.	Centrala inspel
Inspel riktade till en organisation som inte direkt påverkar huvudscenariot men som ger ökat tryck och/eller bara angår den egna krisledningen Exempel – Örjan Övningsson, kommunpolitiker i Sollentuna saknas efter händelsen	Lokala inspel

Att ta fram inspel – en manual

1

Givet det övergripande scenariot fundera på följande frågor....

Antaganden:

- Vad tror ni kommer att hända härnäst?
- Vad tar ni höjd för?
- Vad gör/skriver media?
- Vad kommer andra externa intressenter att göra?

Åtgärder:

- Vad kommer er organisation att vidta för åtgärder?
- Vad kommer er organisation att kommunicera (internt och externt)?
- Vilka funktioner i er organisation kommer att agera?

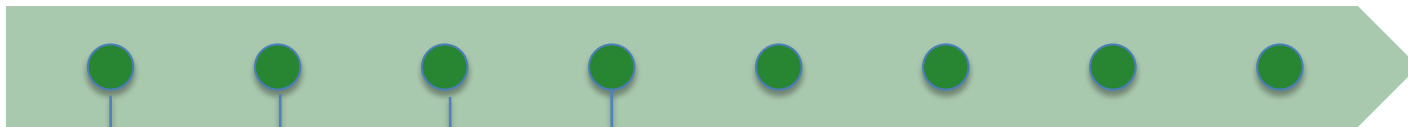
... resultatet blir ett antal händelser

Att ta fram inspel – en manual

Placera ut händelserna längs med en tidslinje

Start övning

Slut övning

Radioinslag
smäll
pendeltåg

Stort tryck på
blåljus-
myndigheter

Kommun-
växeln
nedringd av
allmänhet

Anställd i
kommunen
saknas

2

Exempel

Att ta fram inspel – en manual

3

Konkretisera händelserna i inspel

Tid	Vad	Typ	Avsändare	Mottagare
09:00	Strax före klockan 9 idag...	Radioinslag	P4	Alla
09:00	Vi har gått upp i katastrofläge	Telefonsamtal	SöS	SLL
09:10	Min dotter kan ha varit på detta tåget vet ni om klass 9A från Brunkeborgskolan var med	Telefonsamtal	Orolig mamma	Sollentuna kommun

WORKSHOP

Detta har hänt

Huvudhändelse

- Oklart till en början huruvida detta är en olycka eller ett riktat attentat.
- Information om dödsfall och flera skadade når allmänheten snabbt och en ryktesspridning på sociala medier tar fart.
- En hotbild mot publika platser triggas.

Explosion på ett pendeltåg vid Häggvik station.

Övergripande konsekvenser

- Strandsatta resenärer (pendeltågssystemet har ca 300 000 påstigande per dag).
- Trafiken av fjärrtåg och Arlanda Express påverkas.
- En omdirigering av trafiken under en längre tid skulle innebära stora ekonomiska konsekvenser för regionen samt kräva mycket komplexa samordningsinsatser.
- Ökat tryck på den vägburna kollektivtrafiken i regionen och på vägarna genom Stockholm stad, vilket i sig leder till fler olyckor.
- Stor allmän oro, rädsla och otrygghet.

Bikupa 2

Identifiera händelser – kopplat till er organisation

- Vad tror ni kommer att hända härnäst?
- Vad tar er organisation höjd för?
- Vad gör/skriver media?
- Vad kommer andra externa intressenter att göra?
- Vad kommer er organisation att vidta för åtgärder?
- Vad kommer er organisation att kommunicera (internt och externt)?
- Vilka funktioner i er organisation kommer att agera?

Bikupa 3

Placera ut händelserna som ni identifierat från bikupa 2 i kronologisk ordning

Bikupa 4

Konkretisera till inspel

- Utifrån era tankar från Bikupa 2 och 3 gör inspel för er organisationstyp.
- Ser ni andra möjliga händelser som skulle kunna öka aktiviteten i er organisation om ni får för lite att göra? Gör även dessa händelser konkreta i form av inspel.

Detta har hänt

Explosion på ett pendeltåg vid Häggvik station.

Hantering...

Skjutning sker på en buss i söderort.

Andra huvudhändelsen

- Två skott har avlossats på en buss på väg från Värmdö till Slussen.
- En man är allvarligt skadad. Läget är kritiskt.
- Enligt vittnen är gärningsmannen en man i 25-års åldern. Mannen gick på bussen och sköt två skott samtidigt som dörrarna öppnades. Mannen flydde från platsen och har inte kunnat gripas.

Övergripande konsekvenser

- Ryktesspridning tar fart på sociala medier om att attackerna hänger ihop.
- En hotbild mot publika platser triggas.

Bikupa 5

Identifiera händelser – kopplat till er organisation

- Vad tror ni kommer att hända härnäst?
- Vad tar er organisation höjd för?
- Vad gör/skriver media?
- Vad kommer andra externa intressenter att göra?
- Vad kommer er organisation att vidta för åtgärder?
- Vad kommer er organisation att kommunicera (internt och externt)?
- Vilka funktioner i er organisation kommer att agera?

Bikupa 6

Placera ut händelserna som ni identifierat från bikupa 5 i kronologisk ordning

Bikupa 7

Konkretisera till inspel

- Utifrån era tankar från Bikupa 5 och 6 gör inspel för er organisationstyp.
- Ser ni andra möjliga händelser som skulle kunna öka aktiviteten i er organisation om ni får för lite att göra? Gör även dessa händelser konkreta i form av inspel.

Kommunikation under övningsdagen

- Viktigt att allt material märks med ”övning”
- Inled alla samtal och mail med ”Detta är en övning”
- All kontakt sker via övningstelefonkatalogen

Agenda

Aktivitet

Övergripande om övningen

Förövningen

Simuleringsövningen

Lunch

Simuleringsövningen

Utvärdering

Summering

Kaffe

UTVÄRDERING

Om utvärdering

- 11 maj 2017
- Representanter för övade och motspelsresurser samlas i Länsstyrelsens lokaler för gemensam utvärdering.
- Slutsatserna sammanställs i en rapport.
- Den avslutande självskattningsenkäten skickas ut.

Agenda

Aktivitet

Övergripande om övningen

Förövningen

Simuleringsövningen

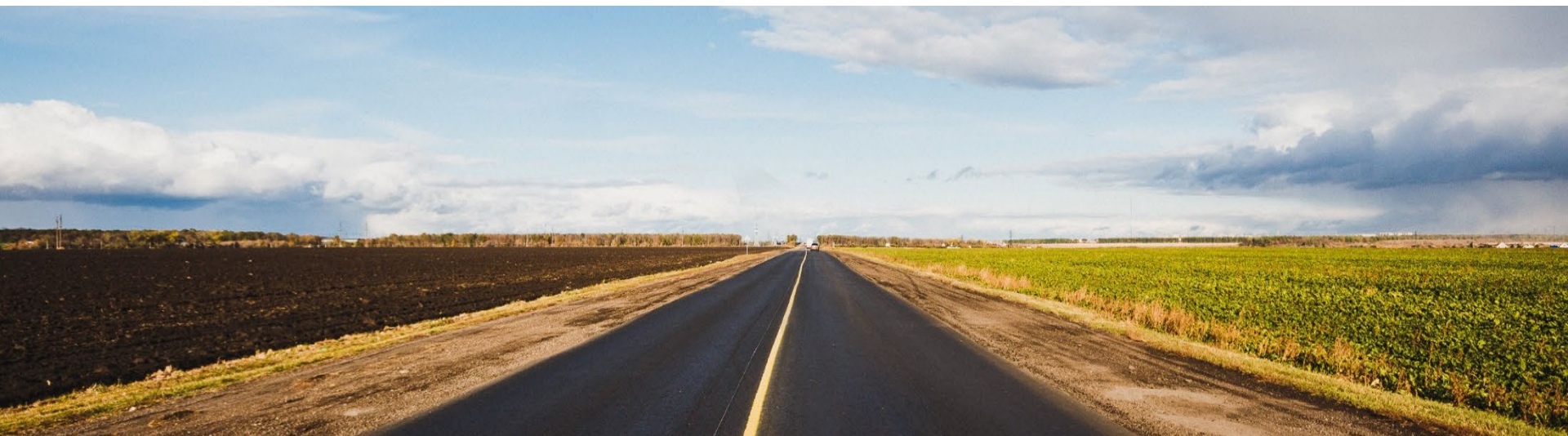
Lunch

Simuleringsövningen

Utvärdering

Summering

Kaffe

SUMMERING

Frågor?

– Ola Slettenmark

ola.slettenmark@samverkanstockholmsregionen.se

– Frida Jakobsson

frida.jakobsson@4cstrategies.com

A photograph of several clusters of pink plumeria flowers on dark branches with green leaves, set against a clear blue sky. The flowers are in various stages of bloom, with some showing yellow centers.

Tack för idag!